

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། – Lesson 13

Exercise 1 - Tenzin is describing his house and city. Combine the first and second halves of each sentence and translate them into English.

༡	ངའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་མི་འཕྲོད་	ཁང་པ་གཉིས་གཅིག་ཕྱེད་རེད།
༢	མི་ཕྱག་པོ་དེ་ཚོ་ལ་	གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་སྐར་མ་བཙུ་ལས་འགོར་གྱི་མ་རེད།
༣	ཡིན་ནའི་མི་ཁ་ཤས་ལ་	ཁང་བཅུགས་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད།
༤	ང་ཚོའི་ནང་ལ་	མི་བརྒྱད་ལས་སྟོད་གྱི་ཡོད་མ་རེད།
༥	བྱས་ཚང་ཁང་སྐྱ་ཡང་	གསུམ་སྟོང་ལས་ཡོད་མ་རེད།
༦	ང་ཚོའི་ཁང་པ་ལ་	ཁང་མིག་ཆུང་ཆུང་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད།
༧	ཨ་ནི་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ཚོའི་ཁང་པ་ལ་	བྱི་འདྲེགས་པ་གཅིག་གཅིག་ཕྱེད་བཏགས་འདུག
༨	རྒྱལ་སློབ་འབྲིས་ལ་བྱི་	ས་ཆ་གཞན་དག་ལ་སྟོད་འདྲོད་མེད།
༩	ཨ་ནི་ངའི་རྩ་ནས་སློབ་གྲུའི་བར་དུ་	སྐར་མ་བཙུ་ལས་ཕྱེད་བརྒྱ་གཅིག་ཕྱེད་རེད།
༡༠	བྱས་ཚང་ང་ནང་འདི་ལ་མ་གཏོགས་	མཐུན་ཁྱེད་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད།

Exercise 2 - Grandmother reflects on her life: "If X had happened, I would have done Y."

མོ་མོ་ལགས་ looks back on her life and sees a few things she *would* have done differently *if*..

Fill in the missing words from the list below.

- གལ་སྲིད་ངའི་ནང་མི་.....ཡོད་པ་ཡིན་ན་ང་ལ་སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་རག་པ་ཡོད།
 ཡིན་ནའི་ང་ཚོ་.....ཡོད་ཚང་ང་ནང་ལ་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་བྱུང་།
 གལ་སྲིད་ང་ལ་.....ཡོད་པ་ཡིན་ན་ང་ཨམ་ཆེ་བྱས་པ་ཡོད།
 ཡིན་ནའི་.....མེད་ཚང་བྱེད་ཐུབ་མ་བྱུང་།
 དེ་ནས་གལ་སྲིད་.....པ་ཡིན་ན་ཨ་ནི་བྱས་པ་ཡོད།
 ཡིན་ནའི་ཆང་ས་བརྒྱབ་ཚང་.....ཐུབ་མ་བྱུང་།
 ཨ་ནི་གལ་སྲིད་ང་ལ་.....མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ལ་.....ལ་བྱིན་པ་ཡོད།
 ཡིན་ནའི་.....བཞི་སྐྱེས་ཚང་འགོ་ཐུབ་མ་བྱུང་།
 ཡིན་ནའི་.....མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་.....དོན་མེད་རྒྱ་ཆགས་པ་ཡོད།

ངའི་མི་ཚེ་   གནས་མཇལ་   ངའི་སྤྱ་གུ་ཚེ་   སློབ་སྦྱང་   ཆོས་བྱེད་   ཐུ་གུ་
ཐུག་པོ་   ཐུག་གུ་   གོ་སྐབས་   སྦྱོ་པོ་   ཆང་ས་མ་བརྒྱབ་

Exercise 3 - Well-meant advice from Nyima's mother

Nyima gets some well-meant advice from her mother: If X is not the case, Y won't happen! Add negation particles to the second part of each sentence as required. Use each piece of advice to construct two sentences in Tibetan (with English translation). Copy the style of the following examples .

- ༡   དཀའ་ལས་མ་རྒྱལ་   དམིགས་ལུལ་གྲུབ་
         བྱེད་རང་དཀའ་ལས་མ་བརྒྱབ་ན་དམིགས་ལུལ་གྲུབ་ཀྱི་མ་རེད།
         If you don't make an effort, you won't achieve (your) aim!
         བྱེད་རང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་དམིགས་ལུལ་གྲུབ་ཀྱི་མ་རེད།
         Unless you make an effort, you won't achieve (your) goal!
- ༢   རང་སྦྱང་དང་ག་སྒྲིག་མ་བྱེད་པ་   ཡིག་ཚད་ལོན་པ་
- ༣   སྐད་ཆ་དང་པོ་མ་བཤད་པ་   རོགས་པ་ཚོ་སློ་པམ་པ་
- ༤   ཅ་ལག་བདག་པོ་མ་རྒྱལ་པ་   ཅ་ལག་བརྒྱལ་པ་
- ༥   སློས་འཁེལ་པོ་མ་བྱེད་པ་   མིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་
- ༦   ནང་སྦྱང་མ་བྱེད་པ་   མན་ལགས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་པ་
- ༧   འཛིན་གྲུ་ལ་དོ་སྣང་མ་སྤྲད་པ་   བརྗོད་བྱ་མགོ་ཚུགས་པ་